

77.

ZARZĄDZENIE MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 18 lutego 1939 r. Nr AA. 17g-307.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 8 ustępu 1 Prawa prasowego z dnia 21 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 608) niniejszym odbiera debet komunikacyjny niżej wymienionym drukom i zakazuje ich rozpowszechniania na obszarze Państwa:

- 1) czasopismu „*Nasza Rodina*“, wydawanemu w języku rosyjskim w Paryżu;
- 2) czasopismu „*Nowa Swoboda*“, wydawanemu w języku ruskim w Chust (Huszt).

Dyrektor Departamentu:

(—) *Michalowski*.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

Z Kancelarii P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki przyjął w dniu wczorajszym w obecności P. Marszałka Śmigłego-Rydza P. Prezesa Rady Ministrów gen. F. Sławoja Składkowskiego, P. Wiceprezesa Rady Ministrów inż. Eug. Kwiatkowskiego i P. Ministra Spraw Wojskowych gen. Tad. Kasprzyckiego.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Szesnaste posiedzenie

z dnia 23 lutego 1939 r.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 9 min. 10.

P. Marszałek W. Makowski zawiadomił, że od Pana Prezesa Rady Ministrów nadeszły odpowiedzi na interpelacje posłów:

1) **Ratajczyka** w sprawie plac stosowanych na robotach publicznych, finansowanych przez Fundusz Pracy, oraz w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komisjach rozjemczych dla załatwiania zatargów zbiorowych w przemyśle i handlu.

2) **Putka** w sprawie zmiany podziału administracyjnego Państwa przez utworzenie wojew. śląsko-krakowskiego, w sprawie zastanowienia przez czeskosłowackie kasy brackie wypłaty zaopatrzeń dla polskich obywateli, wreszcie w sprawie nowelizacji prawa łowieckiego.

Wzięto pod obrady **budget Poczty i Telegrafów**. **Sprawozdawca pos. Sanojca**: W dochodach preliniuje się więcej o 16½ mil., a w rozchodach o 21½ mil. Nadwyżka dochodów nad wydatkami wynosi 26 mil. Nie jest to jednak całkowity zysk przedsiębiorstwa, gdyż 35 miln. przeznaczają się na wydatki inwestycyjne. Razem więc ten zysk wynosi 61 miln. Wpłata do Skarbu stanowi wymienioną nadwyżkę 26 miln. zł.

Na Komisji poruszono szereg ważnych spraw. Przede wszystkim uposażenia pracowników.

Drugą sprawą była wysoka opłata za listy i karty pocztowe. Polska rzeczywistość ma najwyższe opłaty nietylko w Europie, ale nawet wyższe, niż w Stanach Zjednoczonych. Ta rzecz również zależy od konieczności wygospodarowania owych 26 miln. zł.

Jaki jest ogólny charakter przedsiębiorstwa P. P. T. i T.? Pouczające są sprawozdania referentów od początku istnienia Polski odrodzonej. Widzimy stały rozwój tej instytucji. Nawet w trudnych czasach marki polskiej Poczta wyszła zwycięsko z tych trudności. Z chwilą ustabilizowania waluty rozwój Poczty jest coraz większy zarówno pod względem technicznym, jak i finansowym. Sprawozdawca poruszył sprawę Polskiego Radia, Philipsa, stosunku Poczty do Kolei. Zakończył zaś:

Jak przeglądać te wszystkie sprawozdania budżetowe z dawnych lat, to nigdzie nie znajdziemy słowa nagany pod adresem Poczty. Trzeba stwierdzić, że mimo wielkich trudności i niskich plac, cały personel pracuje nienagannie. Uznając trudności budżetowe, nie stawiam żadnego wniosku, a tylko proszę, ażeby choć trochę poprawić byt agencji pocztowych na wsi, które pracują w najgorszych warunkach. Resztę bolączek starałem się prywatnie przedstawić Panu Ministrowi. Niech da Bóg, ażeby Minister Skarbu, a więc i Minister Poczty miał więcej pieniędzy, to przyjdzie

Z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Narodowy rząd hiszpański udzielił p. Marianowi Szumlakowskiemu, dotychczasowemu agentowi dyplomatycznemu w Burgos, agremment w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego R. P. w Hiszpanii.

—oOo—

Z Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu (Zarząd Długów Państwa) komunikuje, że w dniu 23 lutego 1939 r. wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone Nr 2863, 14978, 15390, 18969, 19534, 27521 i 35853.

—oOo—

Z Ministerstwa

Przemysłu i Handlu.

Dyrektor Departamentu Ogólnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Ryszard Dittrich wyjechał do Lwowa na posiedzenie Rady Gospodarczej Małopolski Wschodniej.

—oOo—

Z Ministerstwa Opieki Społecznej.

W bieżącym tygodniu uda się na Górny Śląsk główny inspektor pracy dyr. M. Klott. Wyjazd głównego inspektora związany jest z pracami nad uporządkowaniem prawnym rad zakładowych na Śląsku Cieszyńskim oraz z rokowaniami w sprawie warunków pracy w niektórych działach przemysłu. W sprawach tych dyrektor Klott odbędzie konferencje z zainteresowanymi czynnikami.

diostacji mińskiej, skąd płynie propaganda bolszewicka. Mówca prosi P. Ministra, aby zainteresował się tą sprawą i wydał odpowiednie zarządzenia, aby założone były odpowiednie instalacje, umożliwiające słuchanie na detektor stacji polskiej. (**P. Minister Kaliński**: „Robimy to już w Mołodecznie”).

Pos. Ogorodnik podkreśla pozytywne nastawienie ludności ukraińskiej Wołynia do poczynań Rządu. Zali się, że brak jest audycji radiowych w języku ukraińskim.

Pos. Perfecki porusza również sprawy ukraińskie.

Z kolei zabrał głos **P. Minister Poczty i Telegrafów inż. Kaliński**. Przemówienie P. Ministra podamy niebawem w brzmieniu urzędowym.

Jako ostatni przemawiał jeszcze referent **pos. Sanojca**.

Na tym debatę nad budżetem Min. Poczty i Telegrafów zakończono.

Z kolei Izba przystąpiła do obrad nad **budgetem Ministerstwa Sprawiedliwości**.

Sprawozdawca pos. Szczepański: Preliminarz budżetowy Ministerstwa Sprawiedliwości na rok 1939/40 przewiduje wydatki na sumę zł 95.010.000. W porównaniu z budżetem poprzednim, preliminarz obecnie zaprojektowany jest większy o 3.560.000 zł. Stosunek wydatków Min. Sprawiedliwości do ogółu kredytów administracyjnych wyniesie w roku przyszłym 3,77%, gdy w budżecie obecnym wynosił 3,76%, w roku 1937/38 i w 1936/37 — 3,81%, gdy w latach 1930/31 stosunek ten wyrażał się w 4,56%, a w 1931/32 — 4,55%. Widzimy więc zmniejszenie się wydatków resortu Min. Sprawiedliwości, aczkolwiek potrzeby jego rosną. Budżet Min. Sprawiedliwości nie jest wybitnie rozchodowym, gdyż przewiduje również dochody w kwocie 38.600.000 zł z wpływów z opłat i kosztów sądowych.

Jak już nadmieniałem, budżet na r. 1939/40 jest większy o kwotę ponad 3½ miln. zł, niż budżet tegoroczny. Nie ma to jednak większego wpływu na poprawę budżetu Ministerstwa, zwłaszcza wymiaru sprawiedliwości w dziedzinie powiększenia uposażenia sędziów i prokuratorów. Sprawozdawca wylicza, na jakie cele zużyta będzie podwyżka budżetu. Między innymi związana jest ona z opłaceniem 189 nowych etatów w sądach grodzkich na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego oraz dla Sądu Okręgowego w Cieszynie i Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Preliminarz budżetowy zarządu centralnego, zamykający się po stronie dochodów kwotą 748.000 zł, obejmuje zmniejszenie się kwot po stronie dochodów, co tłumaczy się stałym spadkiem wpływów z wydawnictw Ministerstwa oraz obejmuje nieznaczne powiększenie kredytów po stronie wydatków, co z kolei tłumaczy się powiększeniem kwot na uruchomienie etatów i awanse oraz inne wydatki osobowe.

Sprawozdawca dłużej zatrzymał się nad pracami ustawodawczymi, zaznaczając, że prace te były rozliczne i wielostronne. Po przedstawieniu działalności Komisji Kodyfikacyjnej, referent przeszedł do sprawy uposażenia sędziów i prokuratorów, których praca jest wielka, a wynagrodzenie bardzo niskie. Wydatne podwyższenie uposażeń sędziów i prokuratorów jest koniecznością.

Pos. Deryng podkreśla, że rola Ministra Sprawiedliwości tym bardziej jest odpowiedzialna, im głębiej sięgają przeobrażenia ustrojowe i im pilniejsza jest potrzeba zastosowania idei nowej Konstytucji w całości nowego porządku prawnego.

Pos. Czarnek omawia obszernie sprawę uposażeń pracowników państwowych, a w szczególności sędziów i prokuratorów, domagając się poprawy ich bytu.

P. Marszałek zarządził przerwę obiadową do godz. 16-ej.

Po przerwie przemawiał **pos. Bartus**. Nowelizacja prawa o ustroju sądów powszechnych jest piękna. Znieść trzeba art. 110c i 102c, jako niezgodne z Konstytucją. Mówca omawia następnie bolączki Ziemi Śląskiej.

Pos. Cieplak uogólnia: im większy będzie budżet Ministerstwa Oświaty, szczególnie na rzecz dobrze zorganizowanej szkoły powszechnej, tym mniejsza będzie praca policji i służby więziennej.

Pos. Kwapisiewicz porusza bolączki i potrzeby sądownictwa, szczególnie na terenie Okręgu Radomskiego.

Pos. Nawrocki podniósł, że nowy kodeks karny zawiera postanowienia indywidualizowania kar. Tę samą zasadę zawiera projekt rządowy ustawy o więziennictwie, który na plan pierwszy wysuwa zasadę indywidualizacji penitencjarnej. Nie spełnia on jednak swego zadania w całości, gdyż nie obejmuje problemu więźniów politycznych.

Pos. Schwarzbart występuje przeciw wydanictwom o charakterze antypodowski, domagając się konfiskowania ich i ściągania.

Pos. Baran apeluje do Ministra Sprawiedliwości w sprawie ukraińskiej.

Pos. Orlański oświadcza: cała opinia publiczna, bez względu na przekonania, z najwyższym uznaniem odnosi się do pracy Ministerstwa Sprawiedliwości.

także lepszy czas dla pracowników pocztowych (Oklaski).

Pos. Dobkowski uważa, że, mimo powszechnie głozonego hasła radiofonizacji wsi, w istocie rzeczy nie wiele w tym kierunku zrobiono. Wiesz trudno jest dla radia zdobyć, bo aparaty Philipsa są zbyt drogie.

Pos. Jaworski apeluje, żeby w miarę zwyczajki wpływów i oszczędności przyznać niższym funkcjonariuszom dodatki 20—40-złotowe, lub awansować ich o jedną grupę.

Pos. Rudnicki podkreśla, że Poczta jest u nas przedsiębiorstwem skomercjalizowanym i wobec tego jest prowadzona na zasadach handlowych. Jest to zasada niesłuszna, bo Poczta jest instytucją użyteczności publicznej i posłannictwo jej winno być inne, niż wyrabianie zysków dla Skarbu Państwa. Skala świadczeń Poczty na rzecz P. K. O. jest olbrzymia. Mówca oblicza tę sumę na 13—15 milionów zł, podczas gdy P. K. O. wpłaca Poczcie zaledwie 7.160.000 zł. Nic dziwnego, że P. K. O. ma w tych warunkach możliwość olbrzymiego rozwoju. Należy się z tego cieszyć, ale nie powinno się to dźbiać ze szkodą Poczty.

P. Wicemarszałek Jedynak odpowiada posłowi Rudnickiemu. Zaznacza, że dochód w obrocie czekowym, osiągnięty przez P. K. O. z opłat manipulacyjnych w r. 1937, wynoszący przeszło 7 i pół miln. zł, nie może być utożsamiony z należnością, jaką P. K. O. powinno uiścić Poczcie. Twierdzenie, że jest to dochód wypracowany tylko przez Poczcie, nie jest zgodne z rzeczywistością. Opłaty te w obrocie czekowym są pobierane zarówno przez P. K. O., jak i przez placówki pocztowe, jako zbiornicze P. K. O. Wspólna komisja ustaliła na zasadzie badań chronometrażowych, że 24 procent pracy przy wpłatach czekowych wykonuje Poczta, a 76 procent P. K. O. Przy wypłatach przypada na Poczcie 48 procent pracy, a na P. K. O. 52 procent. Według tego klucza na rzecz Poczty przypada z kwoty 7.500.000 tylko 2.700.000. Poczta za swe czynności, związane z P. K. O., otrzymała w r. 1938 ogółem ponad 9 miln. zł, co odpowiada połowie ogólnych kosztów administracyjnych tej instytucji. P. K. O. nie korzysta z żadnych ulg taryfowych, ani nie otrzymuje rabatu od Poczty za masowe zlecenia.

Pos. Wróbel domaga się obniżenia opłat od odbiorców z głośnikiem. Radio musi dotrzeć do najdalszych zakątków wiejskich, aby utrzymać ich łączność z Państwem.

Pos. Klimek porusza sprawę niskiego uposażenia listonoszy wiejskich tzw. posłańców.

Prosi Ministra o zarządzenie zmiany godzin urzędowania w Agencjach Poczty i wyznaczenie ich na godziny: 8—13, 16—18.

Pos. Kieć omawia sprawę radiofonizacji na ziemiach północno-wschodnich, stwierdzając, że na wsiach kresowych nie słychać na detektor radiostacji wileńskiej, a ludność miejscowa zbiera się przy odbornikach i słucha bolszewickiej ra-